

ODLUKA

O PRIVREMENIM MJERAMA ZA UBLAŽAVANJE NEGATIVNIH UTICAJA EPIDEMIJE ZARAZNE BOLESTI COVID 19 I SITUACIJE U UKRAJINI NA FINANSIJSKI SISTEM

("Službeni list Crne Gore", br. 138/21 od 29.12.2021, 54/22 od 24.05.2022, 62/22 od
10.06.2022)

I. OSNOVNA ODREDBA

1. Ovom odlukom se utvrđuju privremene mjere koje se odnose na tretman kredita koje su odobrile kreditne institucije i druge mjere za smanjenje negativnih posljedica uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 i situacije u Ukrajini na poslovanje kreditnih institucija i održavanje stabilnosti finansijskog sistema kao cjeline.

II. RESTRUKTURIRANJE KREDITA ODOBRENIH FIZIČKIM LICIMA

2. Kreditna institucija je dužna da, na zahtjev fizičkog lica korisnika kredita, odobri promjenu plana otplate kredita produženjem roka otplate kredita, za najviše pet godina, ako je korisniku kredita, kao posljedica negativnog uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19, prestao radni odnos, smanjena zarada za najmanje 10% ili mu nije isplaćena neto zarada više od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva u skladu sa ovom tačkom.

Korisniku kredita iz stava 1 ove tačke sa neto zaradom koja je prije smanjenja iznosila 550,00 EUR i više, a nakon smanjenja zarade neopterećeni dio zarade iznosi manje od 250,00 EUR, rok otplate kredita produžava se tako da iznos neopterećenog dijela zarade nakon izmjene plana otplate kredita ne bude manji od 250,00 EUR, osim ako se korisnik kredita i kreditna institucija ne dogovore drugačije.

Korisniku kredita iz stava 1 ove tačke sa neto zaradom koja je prije smanjenja iznosila manje od 550,00 EUR rok otplate kredita produžava se tako da iznos neopterećenog dijela zarade nakon izmjene plana otplate kredita ne bude manji od iznosa neopterećenog dijela zarade koji je korisnik kredita imao neposredno prije smanjenja zarade, osim ako se korisnik kredita i kreditna institucija ne dogovore drugačije.

U slučaju restrukturiranja gotovinskih kredita odobrenih fizičkim licima iz stava 1 ove tačke, ne primjenjuju se ograničenja koja se odnose na rokove otplate kredita utvrđena odlukom kojom se uređuju makroprudencijalne mjere koje se odnose na kredite koje kreditne institucije odobravaju fizičkim licima.

Korisnik kredita koji namjerava da ostvari pravo iz stava 1 ove tačke dužan je da dostavi kreditnoj instituciji, u elektronskoj ili pisanoj formi, zahtjev za izmjenu plana otplate kredita.

Kreditna institucija je dužna da, najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema zahtjeva stava 5 ove tačke, sprovede radnje potrebne za realizaciju izmjene plana otplate kredita, uključujući i zaključivanje aneksa ugovora.

Svi troškovi vezani za uspostavljanje novog plana otplate kredita (obrada kredita, zaključivanje aneksa ugovora o kolateralu, ovjera ugovora i dr.) padaju na teret kreditne institucije.

Kredit restrukturiran u skladu sa stavom 1 ove tačke kreditna institucija može u postupku klasifikacije aktive i obračunavanja rezervacija za potencijalne kreditne gubitke tretirati kao novoodobreni kredit, ako korisnik kredita na dan 31.12.2019. godine nije imao kašnjenja u otplati kredita duže od 90 dana, a kredit na taj dan nije bio klasifikovan kao nekvalitetan.

3. U periodu važenja ove odluke, kreditne institucije mogu vršiti restrukturiranje kredita na koje se, na dan početka primjene ove odluke, primjenjuje odluka kojom se uređuju makroprudencijalne mjere koje se odnose na kredite koje kreditne institucije odobravaju fizičkim licima, a koji nijesu krediti iz tačke 2 ove odluke, uključujući i mogućnost ugovaranja dodatnog roka otplate do pet godina, ali tako da krajnji rok dospijeca ne bude duži od 10 godina i u slučaju kada kredit nije obezbijeđen kolateralom iz te odluke, ako:

1) korisnik kredita na dan 31.12.2019. godine nije imao kašnjenje u otplati kredita duže od 90 dana, a kredit na taj dan nije bio klasifikovan kao nekvalitetan i kredit nije restrukturiran u 2020. i 2021. godini;

2) korisnik kredita može dokumentovano dokazati kreditnoj instituciji da je njegova finansijska pozicija pogoršana ili će u bliskoj budućnosti biti pogoršana, zbog negativnog uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19, i

3) kreditna institucija procijeni da će, nakon izvršenog restrukturiranja, biti poboljšana kreditna sposobnost korisnika kredita.

Kredit restrukturiran pod uslovima iz stava 1 ove tačke, kreditna institucija može u postupku klasifikacije tretirati kao novoodobreni kredit.

III. OSTALE MJERE

4. Zabranjuje se kreditnim institucijama isplata dividende akcionarima, osim isplate u obliku akcija kreditne institucije.

- 4a. Do 31. decembra 2022. godine, kreditna institucija može da iz izračuna stavki redovnog osnovnog kapitala isključi 70% iznosa nerealizovanih gubitaka, utvrđenih nakon stupanja na snagu ove odluke, prilikom vrednovanja dužničkih finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju u skladu sa MSFI 9, koji su uključeni u ukupni ostali rezultat.

Iznos koji se isključuje primjenom mjere iz stava 1 ove tačke utvrđuje se za potrebe obračuna redovnog osnovnog kapitala u periodu važenja te mjere, a osnovicu za njegov obračun predstavlja razlika između tržišne vrijednosti dužničkih finansijskih instrumenata na dan 24. februar 2022. godine i tržišne vrijednosti tih instrumenata na dan obračuna tog kapitala.

Dužnički finansijski instrumenti na koje se primjenjuje mjera iz stava 1 ove tačke su dužnički finansijski instrumenti koje su emitovale centralne vlade iz člana 131 Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija ("Službeni list CG", br. 128/20 i 140/21) i jedinice regionalne i lokalne samouprave iz člana 132 Odluke o adekvatnosti kapitala kreditnih institucija.

Kreditna institucija iz stava 1 ove tačke dužna je da, najkasnije tri dana prije donošenja odluke o primjeni mjere iz tog stava, dostavi obavještenje Centralnoj banci Crne Gore o primjeni te mjere.

Ako kreditna institucija u periodu važenja mjere iz stava 1 ove tačke prestane da primjenjuje tu mjeru, dužna je da o tome obavijesti Centralnu banku Crne Gore najkasnije tri dana nakon donošenja odluke o prestanku primjene mjere, i ne može je ponovo primijeniti.

Kreditna institucija koja primjenjuje mjeru iz stava 1 ove tačke dužna je da informaciju o primjeni te mjere javno objavi na način i u rokovima utvrđenim propisom kojim se uređuje javno objavljivanje podataka o kreditnoj instituciji.

5. U periodu važenja ove odluke, kreditna institucija može u postupku procjene kreditne sposobnosti korisnika kredita i raspoređivanja stavki aktive u odgovarajuću klasifikacionu grupu, odnosno podgrupu, isključiti sve ili pojedine kriterijume utvrđene u skladu sa članom 12 stav 3 Odluke o minimalnim

standardima za upravljanje rizicima u kreditnim institucijama ("Službeni list CG", broj 134/21) koji se odnose na 2020. godinu.

6. Naknada koju su kreditne institucije dužne da plate Centralnoj banci Crne Gore za korišćenje propisanog iznosa obavezne rezerve koji ne vrate istog dana, umanjuje se za 50%, sa 12% na 6% na godišnjem nivou.

IV. IZVJEŠTAVANJE CENTRALNE BANKE CRNE GORE

7. O sprovođenju mjera iz tač. 2 i 3 ove odluke kreditne institucije su dužne da mjesečno izvještavaju Centralnu banku Crne Gore u elektronskoj formi, najkasnije do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec.
8. Izvještaji iz tačke 7 ove odluke dostavljaju se na obrascu COV-RM koji se daje u prilogu ove odluke i čini njen sastavni dio.
- 8a. Kreditna institucija koja primjenjuje mjeru iz tačke 4a. ove odluke, dužna je da jednom mjesečno, najkasnije do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec, izvještava Centralnu banku Crne Gore, na obrascu ANG-FVOCI koji se daje u prilogu ove odluke i čini njen sastavni dio.

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

9. Krediti koji su, do dana početka primjene ove odluke, odobreni i restrukturirani u skladu sa Odlukom o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 na finansijski sistem ("Službeni list CG", br. 80/20, 105/20, 24/21, 33/21, 45/21, 53/21 i 116/21), otplaćuju se u skladu sa utvrđenim planovima otplate na osnovu ugovora zaključenih na osnovu te odluke, odnosno aneksa ugovora zaključenih u skladu sa ovom odlukom.
10. Kreditne institucije su dužne da izvještavaju Centralnu banku Crne Gore o kreditima koji su restrukturirani u skladu sa Odlukom o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 na finansijski sistem ("Službeni list CG", br. 80/20, 105/20, 24/21, 33/21, 45/21, 53/21 i 116/21), u elektronskoj formi, na obrascu iz tačke 8 ove odluke, najkasnije do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec.
11. Ova odluka trajeće do donošenja odluke Centralne banke Crne Gore o prestanku njenog važenja.
12. Danom početkom primjene ove odluke prestaje da važi Odluka o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 na finansijski sistem ("Službeni list CG", br. 80/20, 105/20, 24/21, 33/21, 45/21, 53/21 i 116/21).
13. Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE

PRILOG

Izveštaj o restrukturiranim kreditima

stanje na dan

Obrazac COV- RM

(naziv banke)

u hilj. EUR

1.	RESTRUKTURIRANI KREDITI FIZIČKIH LICA iz tačke 2 ove odluke kojima je zarada smanjena za najmanje 10%	Ukupan broj dužnika	Broj partija	Iznos
1.1.	Gotovinski neobezbijedeni krediti fizičkih lica			
1.2.	Ostali krediti fizičkih lica			
1.3.	Ukupno	0	0	0

2.	RESTRUKTURIRANI KREDITI FIZIČKIH LICA iz tačke 2 ove odluke kojima nije isplaćena neto zarada više od tri mjeseca prije podnošenja zahtjeva za restrukturiranje	Ukupan broj dužnika	Broj partija	Iznos
2.1.	Gotovinski neobezbijedeni krediti fizičkih lica			
2.2.	Ostali krediti fizičkih lica			
2.3.	Ukupno	0	0	0

3.	RESTRUKTURIRANI KREDITI FIZIČKIH LICA iz tačke 2 ove odluke kojima je prestao radni odnos	Ukupan broj dužnika	Broj partija	Iznos
3.1.	Gotovinski neobezbijedeni krediti fizičkih lica			
3.2.	Ostali krediti fizičkih lica			
3.3.	Ukupno	0	0	0

4.	RESTRUKTURIRANI GOTOVINSKI NEOBEZBIJEĐENI KREDITI FIZIČKIH LICA iz tačke 3 ove odluke	Ukupan broj dužnika	Broj partija	Iznos
4.1.	Fizička lica			

5.	RESTRUKTURIRANI KREDITI iz Odluke o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 na finansijski sistem („Službeni list CG“, br. 80/20, 105/20, 24/21, 33/21, 45/21, 53/21 i 116/21)	Ukupan broj dužnika	Broj partija	
5.1.	Restrukturirani krediti UGROŽENIH DJELATNOSTI iz tačke 4 Odluke o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 na finansijski sistem („Službeni list CG“, br. 80/20, 105/20, 24/21, 33/21, 45/21, 53/21 i 116/21)	0	0	0
5.1.1.	Sektor turizma i sektor poljoprivrede, šumarstva i ribarstva			
5.1.2.	Ostale kategorije ugroženih djelatnosti iz Priloga 2 Odluke o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 na finansijski sistem („Službeni list CG“, br. 80/20, 105/20, 24/21, 33/21, 45/21, 53/21 i 116/21)			
5.1.3.	Korisnici kredita čiji su ukupno ostvareni prihodi u 2020. godini najmanje 50% niži u odnosu na 2019. godinu (utvrđeno u skladu sa tačkom 2 st. 1 i 11 Odluke o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 na finansijski sistem („Službeni list CG“, br. 80/20, 105/20, 24/21, 33/21, 45/21, 53/21 i 116/21)			
5.2.	Restrukturirani krediti FIZIČKIH LICA iz tačke 4a Odluke o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 na finansijski sistem („Službeni list CG“, br. 80/20, 105/20, 24/21, 33/21, 45/21, 53/21 i 116/21)	0	0	0
5.2.1.	Gotovinski neobezbijedjeni krediti fizičkih lica			
5.2.2.	Ostali krediti fizičkih lica			
5.3.	Restrukturirani OSTALI KREDITI iz tačke 5 Odluke o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 na finansijski sistem („Službeni list CG“, br. 80/20, 105/20, 24/21, 33/21, 45/21, 53/21 i 116/21)	0	0	0
5.3.1.	Fizička lica			
5.3.2.	Pravna lica			
5.4.	Restrukturirani GOTOVINSKI NEOBEZBIJEĐENI KREDITI FIZIČKIH LICA iz tačke 6 Odluke o privremenim mjerama za ublažavanje negativnih uticaja epidemije zarazne bolesti COVID 19 na finansijski sistem („Službeni list CG“, br. 80/20, 105/20, 24/21, 33/21, 45/21, 53/21 i 116/21)			
5.5.	Ukupno	0	0	0

6.	Primjena tačke 5 ove odluke prilikom klasifikacije izloženosti dužnika	Ukupan broj dužnika	Broj partija	Iznos
6.1.	Fizička lica - bilansne izloženosti			
6.2.	Fizička lica - vanbilansne izloženosti			
6.3.	Pravna lica - bilansne izloženosti			
6.4.	Pravna lica - vanbilansne izloženosti			
6.5.	Ukupno	0	0	0

7.	UKUPNI RESTRUKTURIRANI KREDITI iz tačkaka 2 i 3 ove odluke (1+2+3+4)	0	0	0
8.	UKUPNI RESTRUKTURIRANI KREDITI (5+7)	0	0	0

Napomena:

stanje na dan

OBRAZAC ANG - FVOCI

(naziv kreditne institucije)

iznosi u EUR (apsolutni iznosi sa dvije decimale)

Red. br.	Naziv emitenta dužničkog finansijskog instrumenta	ISIN	Cijena po kojoj je kupljen dužnički finansijski instrument	Tržišna vrijednost dužničkih finansijskih instrumenata na dan 24.02.2022. godine	Tržišna vrijednost dužničkih finansijskih instrumenata na posljednji dan u mjesecu	Iznos nerealizovanih gubitaka na posljednji dan u mjesecu
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
10						
11						
...						
	Ukupno		0	0	0	0